

HVA HAR SKJEDD RUNDT OSS I 2017?

Oversikt ved Knut Adeler

Selv om det ikke er entydig så representerer medisin og religion våre vanskeligste hindre, men det er noen lysglimt. Etter at Asias og Syd-Amerikas avdelinger av World Medical Association (WMA) hadde hatt møte i Vatikanet ble dette fulgt opp av den europeiske i den hensikt å få strøket tesen om at eutanasi er uetisk. Selv om Paven mente det var en viktig diskusjon og at uforholdsmessig behandling burde unngås så var eutanasi alltid galt.

I en riktignok tallmessig liten meningsmåling i USA svarte 62% av legene fra stater hvor ass.dødshjelp er forbudt at de ønsket det hadde vært tillatt. I det hele tatt kan det virke som om vi stadig får flere med oss fra den medisinske siden – noe som er svært viktig.

I en større undersøkelse i Australia svarte under halvparten av dem som gikk i kirken ukentlig at de var imot ass. dødshjelp.

E U R O P A

Belgia

Den religiøse orden, Belgian Brothers of Charity, med over 5000 plasser for psykiatriske pasienter vil tillate at eutanasi utøves i deres klinikker under strenge regler. Siden eutanasi ble lovlig i Belgia i 2002 har 179 personer med psykiske lidelser eller demens mottatt den ønskede hjelp og de utgjør nå 3% av det totale antall.

Ikke uventet har Vatikanet reagert og truet med at institusjonen vil miste sin kristne identitet og at styremedlemmene vil bli "expelled from the order".

Finland

Et innbyggerinitiativ har passert 50.000 underskrifter hvor det uttrykkes ønske om lovlig adgang til eutanasi under de kjente forutsetninger. Idé for oss?

Italia

Etter 30 år og 3000(!) forsøk har landet nå fått sin pasientrettighetslov som gir anledning til å nekte videre behandling, og å nekte å ta til seg næring.

Stemmetallene var 180 mot 71. En sterkt medvirkende årsak til gjennomslaget var en sak tidlig på året hvor en berømt DJ (disc jockey)

endte sitt liv hos Dignitas i Zürich ledsaget av en right-to-die aktivist som risikerer inntil 12 års fengsel. Så langt har imidlertid aktoratet i Milano erklært at assistanse til selvmord ikke støter mot retten til liv. Selv om det er enkelte haker i loven er Right-to-die-Society, Italia storfornøyd med fremgangen.

Nederland

Oppsummeringen etter 25 års rett til ass.selvmord viser at:

- antallet har økt fra 1,7% til 4,5% av alle døde
- antall selvmord har sunket fra 0,8% til 0,3%
- bruken av morfin for smertelindring har økt fra 19% til 36%.

For 2016 var tallet 6081 og den off.undersøkelseskommissjonen fant at i 10 tilfeller var ikke retningslinjene fulgt. 55% av søknadene ble innvilget. Kreft er overlegent den hyppigste begrunnelsen med 68%. Psykiske årsaker viser en svak stigning, og tallene er demens 2%, sinnslidelser 1% og "fullført liv" 4%. 88% av befolkningen støtter loven, og 76% kan tenke seg å benytte seg av den.

Polen

Right-to-die Society etablert og selv i dette sterkt katolske land har foreningen støtte hos 55%.

Portugal

To lovforslag har vært diskutert i Parlamentet. Det ene vil legalisere både eutanasi og ass. dødshjelp. Forslaget for eutanasi er fremsatt av en venstreving av sosialistpartiet. Det andre (ass.dødshjelp) kommer fra de to største sentrumspartiene som forøvrig begge er splittet.

Sveits

Årsmøtet i vår søsterorganisasjon, Exit, vedtok at man skal utrede spørsmålet om å gi ass.dødshjelp til gamle mennesker som ønsker å dø.

Tyskland

Landet har vedtatt en lov som gir anledning til frivillig ass.dødshjelp under forutsetning av at det ikke foreligger økonomiske årsaker til assistansen. Foreligger det profittmotiv kan straffen bli inntil tre år. Vedtatt av en enstemmig Bundestag, men tidligere justisminister, Brigitte Zypries, uttaler at loven vil åpne for en stor grad av usikkerhet. Ikke overraskende for dem som har forsøkt å forstå gjeldende bestemmelser i Tyskland i de senere år.

VERDEN FOR ØVRIG

AUSTRALIA

New South Wales

Det var nære på, men til tross for at 60% av delstatens leger og 80% av sykepleierne var for, ble et lovforslag - utarbeidet av en tverrpolitisk gruppe av parlamentsmedlemmer - avvist med én stemmes overvekt.

Tasmania, Victoria og Western Austr.

I alle tre delstater er lovforslag kommet så langt at de debateres i delstatsforsamlingene. I sistnevnte er det interessant å merke seg at initiativet er kommet fra Parlamentet som utpekte en komité med representanter fra Labour, Liberal og Green.

New Zealand

I desember vedtok Parlamentet med 76 mot 44 å videresende et lovforslag til en spesiell komité for ytterligere behandling.

En undersøkelse tidligere på året i regi av landets Medical Association viste at ass. dødshjelp støttes av 37% av legene og 67% av sykepleierne.

USA

Meget stor aktivitet i USA. 24 nye stater har innlevert lovforslag, men det er sterke motkrefter bl.a. representert ved Trumps utnevnelse av Neil Gorsuch til høyesterettsdommer, kjent som religiøs konservativ. I Montana hvor ass. dødshjelp har vært tillatt siden 2009 har en gruppe konservative politikere forsøkt å få vedtatt en lov som skal straffe leger som skriver ut de nødvendige resepter. Stemmelijkheid i Montana House gjorde at forslaget ble avvist.

California

Den første halvårsrapporten viser at 191 personer fikk den nødvendige resept, og at 111 (58%) benyttet den innen foreskrevne tidsfrist. Erfaringne fra Oregon er de samme. Interessant er at 83% hadde palliativ behandling og viser vel at det ikke er noe motsetningsforhold til ass.dødshjelp. Alt er dog ikke bare solskinn. Det hersker stor motstand mot loven blant leger, pleiere og i apoteker. Det var det også i Oregon, men tallet på villige leger femdoblet seg i løpet av 15 år. Et ytterligere problem er den økonomiske side. I løpet av fem år har prisen på barbiturates steget fra \$125 til \$3500!

Colorado

22 år etter at Oregon fikk sin lov, fulgte Colorado etter som følge av folkevstemning med majoritet 2 til 1.

Hawaii

Ett skritt nærmere da Delstatssenatet hvor saken var gitt topp prioritet av demokratene med 22 mot 3 vedtok ett av fem lovutkast om ass. dødshjelp. Dessverre er videre skritt foreløpig blokkert av "the House Health Committee".

Massachusetts

Statens "medical society" – tidligere sterk motstander av ass. dødshjelp – inntar nå en nøytral posisjon. En avstemning ga vår linje en overlegen seier med 152 mot 56.

New Mexico

Nederlag i New Mexico for legalisering av VAD (ass.dødshjelp) med 22 mot 20 stemmer. 7 demokrater slo seg sammen med 15 republikanere.

Ohio

Delstatens guvernør har undertegnet en lov som gjør ass. dødshjelp til en tredje-grads-forbrytelse. Negativt, men det er så mye om og men i teksten at vår søsterorganisasjon ikke ser alt sort.

Oregon

For tidlig å si om det er en varig utflating, men tallene for 2016 er nærmest identiske med året før.

Dagens lov krever at man selv er i stand til å innta barbituratet selv, men myndighetene diskuterer nå om det skal være mulig i spesielle situasjoner å få godkjent en assistent.

Washington DC

Distriktet var avhengig av aksept i Kongressen og republikanske kongressmedlemmer forsøkte å stoppe godkjenning, men oversatt en 30-dagers frist, og dermed har District of Columbia en gyldig lov!

Syd-Afrika

Ikke av de større saker, men Høyesterett har avgjort at under spesielle forhold kan ass. dødshjelp være lovlig.